

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO
postmottak@oed.dep.no

Agder Energi AS
Post: Postboks 603 Lundsiden, 4606 Kristiansand
Besøk: Kjøita 18, 4630 Kristiansand

Telefon: 38 60 70 00
Telefaks: 38 60 70 01
Kundetelefon:
E-post: firmapost@ae.no

Org nr.: NO 981 952 324 MVA

www.ae.no

DERES REF.:
19/62-

VÅR REF.:

DATO:
14.02.2019

Høringsvar fra Agder Energi – EU-direktivene 2018/2001 (Fornybar energi), 2018/2002 (Energieffektivisering) og forordning 2018/1999 (Styringssystem)

Det vises til høringsbrev av 14. januar 2019 angående EUs Vinterpakke - høring av vedtatt regelverk fra EU. Agder Energi takker for muligheten til å igjen kunne komme med innspill. Vi viser også til vårt høringsinnspill om Europakommisjonens regelverksforslag fra mars 2017.

Agder Energi er en av Norges største kraftprodusenter med en årlig gjennomsnittsproduksjon på 8,1 TWh. Agder Energi foredler og forvalter fornybar energi. Konsernets virksomhet omfatter produksjon, distribusjon og salg av fornybar energi, samt energitilknyttede tjenester. Konsernet har totalt om lag 1200 ansatte. Med sin geografiske plassering nær det europeiske kontinentet og Storbritannia, ønsker Agder Energi å bidra med fornybar energi også til markeder utenfor Norge. Dette vil både legge til rette for å redusere globale klimagassutslipp og for norsk verdiskaping basert på norske fornybare energiresurser.

Agder Energi innspill er utarbeidet med forståelsen av at også denne høringen er rettet mot OEDs jobb med å sikre norske interesser i den videre EØS-prosessen. Derfor er det i svaret ikke vektlagt hvilke konkrete løsninger Agder Energi mener vi i Norge senere velger for nasjonal implementering og måloppnåelse av Vinterpakken. Vi må jobbe for å legge til rette for at Norges fornybare og regulerbare vannkraftressurser kan skape verdier for samfunnet, og ikke minst at de kan benyttes til å fase ut bruk av fossil energi, både nasjonalt og internasjonalt. Derfor vil vi påpeke at markedsregelverket i EUs Vinterpakke, som ikke er en del av denne høringen, er av stor betydning for videre forretningsutvikling for norske kraftselskaper.

Agder Energi merker seg at Vinterpakken fremmer verdien av fleksible energiresurser. Slike fleksible energiresurser har vært og er et av Norges fremste fortrinn. Den markedsbaserte tilnærming til de utfordringene som trekkes opp i Vinterpakken gir norske interesser gode utviklingsmuligheter i et stadig mer integrert energimarked. OED bør overordnet jobbe systematisk for at regelverket sikrer norske muligheter for å utnytte fleksibiliteten i det norske vannkraftsystemet. Denne posisjonen gjennomsyrrer våre følgende innspill. Videre vil i igjen påpeke risikoen med at rammeverkene for fornybar energi, energieffektivisering og klimagassutslippsreduksjoner er overlappende på flere områder, slik at virkemidler for energieffektivisering og fornybar energi kan undergrave CO2-prisen i kvotehandelsystemet. Slike utilsiktede konsekvenser for ETS bør så langt som mulig forhindres og korrigeres for.

Ved overlapp bør kvotemengden i ETS korrigeres. Bruk av støtteordninger bør forbeholdes ikke-kvotepiktige sektorer, mens markedet bør benyttes for å målene i kvotepiktig sektor.

Fornybarpolitikk

Vi vil her framheve at utarbeiding av en norsk energi- og klimaplan er en mulighet til å synliggjøre at den norske fornybarpolitikken er godt samordnet med klimapolitikken. Spesielt kan en løfte fram den pågående elektrifiseringen av den norske transportsektoren. Økt bruk av elektrisitet fra fornybare kilder i transportsektoren bidrar til å øke den norske fornybarandelen, til energieffektivisering og ikke minst til å nå målene for reduserte utslipp av klimagasser fra ikke-kvotepiktige sektorer. Det norske kraftsystemet produserer allerede mer enn nok elektrisitet fra fornybare kilder til å kunne dekke hele energibehovet i den norske transportsektoren.

I tillegg vil vi minne om at norsk regulerbar vannkraft bidrar til å balansere produksjon av kraft fra ikke-regulerbare kilder i våre naboland. Videre utbygging av vind- og solkraft vil øke etterspørselen etter denne reguleringsevnen. Det er derfor viktig at disse mulighetene framheves både i en eventuell norsk energi- og klimaplan og i våre nabolands planer. Vi oppfordrer til et tett internasjonalt samarbeid på dette feltet. Med et slikt samarbeid kan Norge bidra til reduserte utslipp av klimagasser også i våre naboland.

- Agder Energi støtter fornybardirektivets artikkel 3, som legger opp til at det ikke lenger skal settes nasjonale mål for fornybar energi. Vi ser ikke behov for egne mål for økt fornybar energiproduksjon i Norge i 2030 fordi klimamålene og CO2-prisen nå driver en effektiv, markedsbasert utvikling av ny fornybarproduksjon.
- Agder Energi konstaterer at fornybardirektivets artikkel 3 slår fast at EU skal øke sin samlede andel av fornybar energi i totalforbruket til 32 % i 2030. Dersom Norge skal bidra til å nå et slikt mål kan det, som beskrevet over, gjøres uten å øke produksjonen av fornybar energi. Eventuell økt produksjon av fornybar energi må drives fram av markedet, CO2-prisen og klimamålene, ikke ved bruk av subsidier
- Fornybardirektivets artikkel 4 omhandler alle støtteordninger. Agder Energi mener ETS bør styrkes til å bli hoveddriver for investeringer i fornybar energi, og støtte til produksjon av fornybar energi bør fases ut etter 2020. Eventuelle støtteordninger må være samordnet og markedsbaserte.
- Fornybardirektivets artikkel 5 angir et mål om at nasjonale støtteordninger skal gradvis åpnes, men at det i første omgang skal baseres på frivillighet. Agder Energi støtter hovedprinsippene i dette, men vi mener at et eventuelt framtidig krav til medlemsstatene om å åpne nasjonale støtteordninger for andre medlemsland bør være avhengig av at det foreligger tilgjengelig fysisk utvekslingskapasitet mellom landene.
- Direktivets artikkel 16 setter krav til organisering av og tidsforbruk i konsesjonsprosesser for fornybar energiproduksjon. Generelt vil vi si at den norske konsesjonsprosessen fungerer bra. Men selv gode prosesser kan forbedres, og vi støtter derfor direktivets krav til slike prosesser.
- Fornybardirektivets artikkel 19 tar for seg ordningen med opprinnelsesgarantier. Agder Energi mener ordningen bør videreutvikles og styrkes. Ordningen må ikke forveksles med støtteordninger, og prosjekteiere må få utstedt opprinnelsesgarantier også for kraft som mottar støtte. Norge må ikke lage egne reguleringer av opprinnelsesgarantiordningen som svekker rammevilkår og verdiskaping for norsk kraftproduksjon.

Energieffektivisering

- Direktivet om energieffektivisering kommer som en revisjon av de foregående direktivene på samme område. Norge har så langt ikke implementert dette lovverket. Dersom så skulle skje mener Agder Energi det er sentralt at norske myndigheter sikrer det nasjonale handlingsrommet for valg av virkemidler for måloppnåelse, jmfør energieffektiviseringsdirektivets artikkel 7b.
- Energieffektiviseringsdirektivets anneks 1 omhandler bruk av vektingsfaktorer. Agder Energi har lenge jobbet for, og mener fortsatt at bruken av primærenergifaktor må endres. Dagens system bygger på feilslutningen om at elektrisitet er en energikilde. Dette er ikke riktig. Elektrisitet er en energibærer. Så lenge dette mangelfulle systemet eksisterer, er det viktig at norske myndigheter benytter handlingsrommet for endring som nå foreligger med Vinterpakken. OED bør nå utnytte muligheten i energieffektiviseringsdirektivet, og sette en egen nasjonale primærenergifaktor, som reflekterer vår høye fornybarandel.

Nytt styringssystem

- Vi oppfatter at det er usikkert om styringsforordningen er EØS-relevant. Men uavhengig av EØS-relevans for styringsforordningen er det viktig at norske myndigheter fortsatt aktivt deltar i både det nordiske regionale samarbeidet og i det større Nordsjø-samarbeidet. Det er fra vårt perspektiv svært viktig at Norge involveres på egnet måte i utforming og praktisering av EUs styringssystem, slik at vi får muligheten til å påvirke utformingen av regionale planer for Norden og det større Nordsjø-området.
- Lovverket om Governance stiller nye utfordringer til Norges formelle rolle og ansvar i utviklingen av det indre energimarkedet. Agder Energi legger til grunn at norske myndigheter fortsatt vil jobbe for å oppnå størst mulig nasjonalt handlingsrom i våre eventuelle bidrag til nye felles EU-mål, og i eventuelle krav til utarbeidelse av nasjonale energi- og klimaplaner.
- I et marked preget av forventet kraftoverskudd i Norden fram mot 2030, bør Norges innsats ikke rettes inn mot høyere produksjon av fornybar energi. Agder Energi mener sentrale bidrag fra norsk side for å nå Energiunionens fem dimensjoner bør rettes inn mot energinfrastruktur, fleksibilitet og kapasitet til Europa, og elektrifisering av transportsektoren.

Vi merker oss at denne høringen kun tar for seg deler av regelverket i EUs Vinterpakke. For Agder Energi er det viktig at OED prioriterer arbeidet med implementering av markedsregelverket høyt. Elmarkedsdirektivet og elmarkedsforordningen legger sentrale premisser for videre forretningsutvikling innen kraftsektoren.

Til slutt vil vi oppfordre OED til å gjennomføre ytterligere høringsrunder og dialogmøter om de ulike kjernepunktene i den videre norske implementeringsprosessen av Vinterpakken. Agder Energi bidrar mer enn gjerne med ytterligere informasjon og utdypninger ved behov.

Vennlig hilsen

Tom Nysted
Konsernsjef i Agder energi